

Mussolini prejel zadnje pogoje - Marki znižana vrednost

Zadnji poizkus Francije in Anglije, da pripravite Mussolinija do sprave. — Italiji bi se dal kos Abesinije, Abesiniji pa nasprotno dohod do morja. — Obstoj Mussolinijeve vlade v nevarnosti.

Pariz, Francija. — Na vse načine skušate Francija in Anglija, da bi preprečile odločilni razkol z Mussolinijem, in ga v pravem pomenu besede obdelujete z mehкими rodjavicami na rokah, le, da bi ga pridobile za mirno poravnavo spora in za sporazum, ki bi bil kolikor toliko zadovoljiv za vse prizadete stranke. S pospešno naglico izrabljate še zadnje dni pred konferenco odbora Lige narodov, na kateri se ima prihodnji teden odobriti prepoved uvoza petroleja v Italijo.

Tako je v sredo zvečer obiskal tukajšnjega italijanskega poslanika Ceruttija min. predsednik Laval sam in mu izročil za Mussolinija pogoje, glede katerih ste se Francija in Anglija v glavnih točkah zedinili. O teh pogojih se pravi, da so tudi zadnja ponudba, ki mu jo stavite obe velesili, in ako še ta čas ostane trdovratno nedostopen za pogajanja, potem boste dopustili, da se proti Italiji podvzamejo strožji ukrepi. Ni ta ponudba nikak ulimat, marveč tvori osnovo le podlago za pogajanja.

Kakor se poroča, se v teh pogojih dovoljuje Italiji kos Abesinije na severu in enako tudi kos na jugu; na severu bi se moralo vrniti Abesiniji njeno sveto mesto Aksum, ki ga je Italija zasedla. Ostala Abesinija bi obdržala popolno samostojnost kakor doslej in bi v zameno za izgubljeno ozemlje dobila od Italije pristanišče v njeni koloniji Eritreji in s tem potreben izhod do morja. Domneva se, da morate biti s temi predlogi zadovoljni obe, Italija in Abesinija, ter bi tako prišlo do konca koeljive afriške afere.

Da se Anglija in Francija s takim zanimanjem zavzemate za Mussolinija, imate svoje važne vzroke. Med njimi je eden ta, ker vidite, da je Mussolin in z njim njegova fašistična vlada v veliki nevarnosti. Afriška kampanja namreč Mussolinija toliko stane, da bo Italijo spravila v finančni pogin ne glede na to, ali bodo sankcije uspešne ali ne. Finančni bankrot bi pomenil tudi padec Mussolinija. Padec Mussolinija pa pomeni, da bi Italija prenehala biti močna evropska velesila in s tem bi se izgubilo politično ravnotežje v Evropi, s čimer bi postal položaj skrajno nevaren. Mussolinija, in v gotovi meri celo Evropo, skušate rešiti Francija in Anglija.

Položaj smatrate tako resnim, da se Angleži že celo pripravljajo na to, da bi v slučaju poloma v Italiji šli na pomoč italijanski armadi v Abesiniji, kajti nevarnost bi pretela prestižu bele rase v celi Afriki, ako bi Abesinci zmagali. V slučaju, da bi Mussolin še zdaj zavrnil predloge, ki so mu stavljeni, potem ste Anglija in Francija odločeni, da se uveljavijo prepoved petrole-

AMNESTIJA V JUGOSLAVIJI

Ukaz o pomilostitvi povrnil mnogim svobodo.

Belgrad, Jugoslavija. — Na praznik ujedinjenja, 1. decembra, so kraljevi namestniki podpisali odredbo, ki jim jo je predložil min. predsednik Stojadinovič, po kateri se daje prostost mnogim političnim kaznjencem. Okrog 1250 oseb je bilo na ta način pomilostjenih. Pomilostilo se je dalje precejšnje število oseb, ki so bile krive kršitve zakona o tisku in zakona o gozdarstvu. Izvzete od amnestije so osebe, ki so pobegnile v inozemstvo; dalje tiste, ki so se pregrešile naravnost proti državi, ali pa, ki so kaznovane zaradi vohunstva ali korupcije.

LICENČNE TABLICE SE PRODAJAJO

Springfield, Ill. — Tekom tega tedna so bile izdelane in so se tudi že razposlale v razna mesta tablice za avtomobilske licence za leto 1936. Po zakonu mora biti vsak avto opremljen z novo tablico že 1. januarja, toda v prejšnjih letih oblasti niso bile v tem oziru tako stroge, kakor bi bile morale biti.

NEMČIJA ZAHTEVA KOLONIJE

Hamburg, Nemčija. — Bavarski governer, gen. von Epp, je preteklo sredo na nekem tukajšnjem zborovanju povdarjal, da Nemčija mora dobiti kolonije. Vprašanje je le, kako in kje; drugim državam Nemčija ne mara vrniti kolonij, pač pa ima popolno pravico, da zahteva svoje nazaj.

PRIPRAVE DEMOKRATOV ZA KONVENCIJO

Washington, D. C. — Demokratski narodni odbor se bo sestel k zasedanju v tem mestu 8. januarja in ena glavnih točk, ki se bo morala rešiti na zborovanju, bo, v katerem mestu se bo vršila strankina konvencija prihodnje leto. Na tej konvenciji, kakor znano, se določi stranknih kandidat za predsednika in podpredsednika pri volitvah, kakor tudi strankina platforma. Kot se je izrazil načelnik stranke, Farley, je doslej pet mest poslalo svoje ponudbe za konvencijo, in sicer Chicago, Philadelphia, Kansas City, St. Louis in San Francisco. Podobno zborovanje odbora republikanske stranke pa se bo vršilo 16. januarja.

Istočasno pa boste pričeli rovariti proti Mussoliniju in se boste obrnili na italijanskega kralja samega, ali pa na nekoga vplivnega fašističnega voditelja, kakor generala Balbo, naj vrže Mussolinija.

KAPITALISTI MOBILIZIRAJO

Pripravljajo se za politično delovanje prihodnje leto.

New York, N. Y. — Ameriški finančni in industrijski magnati se pripravljajo, da bodo pritiskali z vsem svojim vplivom in denarjem, da prihodnje leto pri volitvah vržejo Roosevelta in njegov New Deal. To se je javno povedalo preteklo sredo, ko se je tukaj otvoril kongres ameriške industrije. Govorniki so pri tem povdarjali, da se bodo industrialci podali na politično polje prihodnje leto. Omenjali so tudi, da je na njih pritisk morala vlada že doslej v marsičem popustiti, češ, da so oni pridobili javnost, da jih je podpirala pri teh zahtevah.

PLAČILO DOLGA BO ZOPET ZAVRNJENO

London, Anglija. — Iz ameriškega državnega tajništva je prejela tukajšnja vlada polletni opomin na plačilo obroka na vojni dolg, ki zapade 15. decembra. Odgovor je že pripravljen in bo tak, kakor že zadnjih par let, namreč, da Anglija ne bo plačala. V juniju bi bilo moralo biti plačanega z zaostalimi obroki vred 360 milijonov dolarjev.

OBOGATETI HOTELA S TUJIM DENARJEM

Chicago, Ill. — 33 letna Mrs. Tina C. Horwitz je preteklo sredo priznala, da je poneverila v Gimbel's restavrantu, 32 W. Randolph st., kjer je bila zaposlena zadnjih devet let kot knjigovodkinja, znesek celih \$16,000 in ves ta denar je zapravila s stavami na konjske dirke. Po \$100 na teden je porabila v to svrhu družbinega denarja in to poneverjevanje se je vršilo tekom zadnjih treh let. Ženska pravi, da ni nikdar vprašala nikogar za svet, na katerega konja naj stavi, marveč, da je izbrala tistega konja, ki je imel lepše ime. Tudi svojemu možu ni nič povedala o svojih mahinacijah, delodajalci pa so imeli v njo celi čas popolno zaupnaje.

ROOSEVELT PRIDE V CHICAGO

Warm Springs, Ga. — Predsednik Roosevelt, ki točasno prebiva v tukajšnjem letoviškem mestu, se je ta teden pripravil za govor, ki ga bo imel prihodnji ponedeljek v Chicagu na zborovanju ameriške farmarske federacije. V Chicagu se bo odpeljal od tukaj v nedeljo zjutraj s posebnim vlakom. V Chicagu je pripravljenih za njegovo varnost 350 policistov in detektivov. Takoj po govoru, ki se bo pričel ob 10. dopoldne, se bo po malem obedu odpeljal predsednik v South Bend, Ind., kjer bo na Notre Dame univerzi prejel častni naslov doktorja prava.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Vlada min. predsednika Lavalja je zopet v nevarnosti. Eden socialističnih ministrov, namreč Herriot, je stavil zahtevo, da mora Laval nastopiti proti fašistom, češ, da bo drugače izstopil iz vlade.

London, Anglija. — Kakor se je izrazil japonski delegat za mednarodno mornariško konferenco, zahteva njegova država, da se na konferenci odpravijo velike bojne ladje, kakršne ima Amerika, češ, da Japonska ne zmore, da bi si jih tudi ona nabavila.

Moskva, Rusija. — Diktator Stalin se je v govoru preteklo nedeljo izrazil, da bo morala Rusija zvišati letno produkcijo žita zaradi naraščanja prebivalstva, katerega število se zviša vsako leto za tri milijone. Dejal je tudi, da v Rusiji ni nič brezposelnih.

ZOBJE KAŽEJO NA ČLOVEKOVO ZDRAVJE

New York, N. Y. — Pri neki konvenciji društva dentistov je preteklo sredo dr. I. Schour z illinojske univerze v svojem govoru izjavil, da se lahko z zob spozna zdravstveno stanje človeka. Kakor se namreč vsakega pol leta tvorijo kolobarji v deblu drevesu, podobni kolobarji se napravijo tudi na zobeh, in iz teh kolobarjev lahko zdravnik razvidi, kako zdrava je tista oseba.

VAŽNI ODLOKI NEMČIJE

Nemške marke v inozemstvu vredne samo 25 odstotkov. — Nov odlok proti Judom in izseljenim Nemcem.

Berlin, Nemčija. — Nazijska vlada je izdala tri nove odloke, od katerih je zlasti eden važen za inozemstvo. S tem odlokom namreč Nemčija razveljavlja načelno vrednost milijonov in milijonov nemških mark, ki so točasno v cirkulaciji v inozemstvu. Dovoljeno je le, da se te marke pošljejo "na kredit" v Nemčijo in se bo za nje plačalo le kakih 25 odstotkov njih resnične vrednosti. Ta odlok ima namen, da prepreči tihotapljenje nemškega denarja v inozemstvo, za katerega odkup je morala potem Nemčija plačati v inozemskem denarju.

Drugi odlok bo prizadel predvsem Jude, ki se izseljujejo iz Nemčije. Ukazuje namreč, da sme izseljenec vzeti iz Nemčije s seboj samo za 1000 mark (okrog 400 dolarjev) vrednosti. Tretji predlog je pa precej čuden, kajti pravi, da oseba, ki ustanovi stalno bivališče v Nemčiji, a se pozneje izseli, ostane za vselej tudi v inozemstvu podvržena nazijskim denarnim in trgovskim zakonom, ne glede, kam se je izselila. Tako bi kak Nemec, ki se je izselil v Ameriko, moral oddati Nemčiji svoje premoženje, kadarkoli bi se to po nemškem zakonu zahtevalo od njega.

POROČIL SE, DA BO IMEL TOPLO JED

Chicago, Ill. — Na okrajnem sredo poročil dovoljenje 80 let stari možakar, John Hahn, 1248 Harding ave. Des Plaines, in njegova brhka izvoljenka je 72 let stara Lillian Snyder, 6833 So. May st. Izrazil se je Hahn, da mu je pred tremi meseci umrla žena, in od tedaj več ni imel poštene tople hrane; samo zaradi tega se bo tudi poročil. Skrbno je prepračil, če je njegova izvoljenka dobra kuharica.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

POZDRAVLJAJO "OSVOBODITELJE"

Prebivalstvo mesta Makale v Abesiniji se je mirno predalo Italijanom, ker jim pač nič drugega ni preostajalo. Tako vidimo na gornji sliki na levi skupino meščanov, ki so prišli pozdraviti italijansko vojsko. Kakor kaže, so se že prej naučili fašističnega pozdrava.

Iz Jugoslavije.

Huda gospodarska stiska sili posestnike v zločinstva požigov lastnih domačij, da si tako z zavarovalnico pomagajo iz zagate. — Nesreča starke, ki je šla obiskat svojo hčer. — Smrtna kosa in drugo.

Stroga obsodba

Maribor, 17. nov. — Mariborsko sodišče ima zadnje čase veliko opravka s požigalci. Te dni se je zagovarjal pred mariborskim senatom 25 letni posestnik Ivan Drevenšek iz Rač. Lani mu je v noči na 4. julija zgorelo gospodarsko poslopje do tal. Bil je zavarovan pri "Slaviji" za 25.000 Din, škoda pa je bila ocenjena na 12.344 Din ter je dobil to vsoto tudi izplačano. V času požara se je nahajal Drevenšek v sosednji vasi na delu ter je tam tudi prenočeval. Zaradi tega je lahko ogorče no in uspešno zavračal vsak sum, da bi bil on požigalec svojega lastnega imetja, dasi se je nekaj časa o tem sušljalo okrog, ker je bil zadolžen čez glavo in mu je zavarovalnina prišla prav kot nalašč. Letos pa se je Drevenšek skregal s svojim polbratom in ta ga je prijavil, da je sam podnetil ogenj na svojem gospodarskem poslopiju. Drevenšek je večkrat tožil polbratu Matiji Vindišu, da se ne bo mogel drugače izkupati iz težkega položaja, v katerega je zašel zaradi dolgov, kakor s požigom. Dan pred požarom mu je kazal svečo ter mu pripovedoval, da se bo prihodnje noč posvetilo na njegovem gospodarskem poslopiju. Potem je odšel na delo v sosednjo vas, ponoči pa se vrnil s kolesom skrivaj domov, zaneetil požar ter se takoj zopet odpeljal nazaj, da je tako z alibijem odvrnil ves sum od sebe. Obsodili so ga zaradi požiga na 7 let robije ter trajno izgubo častnih pravic.

Nezgodna vzrok smrti

V mariborski bolnici je radi poškodb na glavi umrl posestnik Josip Kropelj iz Boča pri Selnici ob Dravi. Doma je pri delu padel po neki strmini in se tako poškodoval, da je sedaj na poškodbah izdihnil.

Avtomobilist natepel voznika

Na Orteneku, blizu Koslerjeve graščine, je v smeri od Kočevja vozil v mraku posestnik Šilc iz Slateneka pri Ribnici. V smeri proti Ljubljani pa je privozil po cesti s tovrstnim avtomobilom neki posestnik iz Kočevja. Radi ozke ceste se voznika drug drugemu nista mogla dovolj umakniti, kar je povzročilo nezgodo, da se je težki tovorni avto začel pogrezati v razmočeno zemljo kraj ceste, pri tem je tudi tovor začel padati v jarek. To je avtomobilista razburilo, da je odhitel za odhajajočim Šilcem, kateri se je na poziv, da naj gre pomagati naložiti blago avto, izgovarjal, da ne more konja kar tako pustiti. Avtomobilski podjetnik je v jezi iztrgal Šilcu bič iz rok ter ga z bičem in vago tako poškodoval, da so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Marija Lilek, poštna uradnica v pokojr. — V Celju je umrla Elizabeta Berger, posestnica in gosliničarka, znana daleč na okoli stara 64 let. — V Ljubljanski bolnici je umrla Antonija Bajt, po domače Čebavsava iz Hrbe pri Uncu. Pri vlačanju na njivi ji je brana naredila rano, katera se ji je zastrupila.

Bolezen se širi

Iz Rajhenburga javljajo, da so v Senovem pri Rajhenburgu nedavno zaprli šolo, ker je šolska mladina obolela na davici. Bolezen se je med otroki naglo širila, zato so oblasti morale šolo zapreti. — Tudi v Rajhenburgu je obolelo več otrok in je oblast šolo zaprila.

Nesreča

Pri regulaciji Savinje je železen voziček pritiskal delavca Rudofa Muškatevca iz Podvina pri Marija Gradcu takš silno, da mu je zdrobil koleno in ima pod kolonom utrpane kite.

Obsodba

Pred mariborskim senatom sta stala 21 letni Ludvik Lah in 28 letni Jernej Beranič, ki sta letos meseca marca ubila posestnikovega sina Antona Medveda, ob priliki plesa v Pongercih, kjer je prišlo do pretepa samo zaradi tega, ker Medved ni hotel prispevati 2 Din za godce. Obsojen sta bila eden na 5 in drugi na 6 let težke ječe.

Nesreča

Na neki stavbi v Šiški je omahnil s lestve 19 letni delavec August Kastelic iz Zgornje Šiške in dobil tako hude notranje poškodbe, da so ga morali odpeljati v bolnico.

Želodec mu je počil

43 letnemu delavcu Antonu Krebsu v Mariboru je radi prenapornega dviga počil želodec. Nezavestnega so odpremili v bolnico, kjer so mu želodec zašili in ga tako rešili.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol prednevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ali naj Zdr. države nastopijo proti Japonski?

Evropski tisk, zlasti v Londonu vehementno povdarja, da je naravnost dolžnost Združenih držav, da nastopijo proti Japonski in njenim načrtom na Daljnem vzhodu.

Sicer je resnica, da je Amerika interesirana na tem, da ostane na Kitajskem stališče odprtih vrat, kar se tiče mednarodne trgovine ter raznih mednarodnih pogodb s Kitajsko. To dejstvo sicer daje moralno opravičbo za ugovor proti japonskemu osvajanju Kitajske. Toda vprašanje je, v katerim ima soditi zdrav razum in ta je, ali so ameriški interesi na Kitajskem dovolj veliki, da bi se bilo vredno izpostavljati za iste in se zaplesti nazadnje še v kak prav krvavi konflikt?

Po statističnih virih znašajo ameriške investicije na Kitajskem nekaj nad \$250,000,000.00. Naš izvoz na Kitajsko pa znaša okrog 3 in pol odstotkov vsega izvoza v tujezemstvo. Angleški izvoz na Kitajsko znaša le nekaj nad 1 in pol odstotka izvoza v tujezemstvo. Japonski izvoz na Kitajsko pa naša 24 odstotkov japonskega izvoza v tujezemstvo.

Z gospodarskega stališča se torej izvoz Združenih držav ne more meriti z izvozom Japonske na Kitajsko. Zato je umevno, da bo hotela Japonska imeti odločilno besedo pri vseh dogodkih na Kitajskem. To svojo avtoriteto, če je opravičena ali ne, bi podprla z vsemi svojimi silami, da jo uveljavi pred svetom z geslom: Azijo Azijcem!

Ali je torej 250 milijonov dolarjev in pa tistih tri in pol odstotkov izvoza Združenih držav vredno, da se Amerika zaplete v kake vojne konflikte z Azijci? To je vprašanje, katerega je treba trezno in pametno premostriti predno se poda kake uradne izjave od strani naše vlade.

Seveda, Anglija, ki je navajena le hujskati druge na eden drugega, bi rada videla, da bi Amerika nastopila proti Japonski, zlasti še sedaj, ko so Japonci zasedli železnico v Tientsinu, ki jo lastujejo angleški kapitalisti. Angliji je zdaj postala Japonska nevarna tekmovalka na Daljnem vzhodu in še na nekaterih drugih točkah v Tihem morju. Zdj bi jo rada ponižala, toda ne sama, druge bi rada naujskala, da bi šli za njo po kostanj v žerjavico.

Omenimo naj še to, da bo potrebno za Ameriko največje previdnosti, da ne pride v konflikt v Aziji. V London je sklicana mornariška konferenca, da se upostavi neke meje oboroževanju na morju med Anglijo, Ameriko in Japonsko. Tudi tu bo intrigirala Anglija po svoji zvižanosti, da položi podlago za naraščanje spora med Ameriko in Japonsko.

Kakor vse kaže, prihaja Amerika pred velike preiskušnje. Dal Bog ameriški diplomaciji, kolikor jo je, trezno, hladno in zdravo pamet, da bi se ne dala ujeti v

priljubljene zanjke, ki se jih ji nastavlja iz sebičnih in škodoželjnih namenov raznih velesil.

Baš te dni, ko je divjala v Braziliji revolucija je priljubljen po zraku v Rio de Janeiro nemški Zeppelin. Vsled zmešnjav ni pristal na kopno, marveč je ostal tri dni v zraku, gledajoč pod seboj na kopnem pobune, ki so se baš tedaj vršile. Vodja Zeppelina pravi, da bi lahko ostal v zraku še en cel teden. Kaj bodo sposobni in zmožni vse še le novi Zeppelini v bodočnosti?

Mussolini hoče na vsak način dobiti Noblovo nagrado za hufanje. To, da je pripravljenih 125 italijanskih letalcev, da umro za domovino s tem, da bi se dvignili v zrak s težkimi bombami in bi vsak vzel za cilj po eno angleško bojno ladjo, se zaletel naravnost vanjo s težko bombo, ki bi eksplodirala in potopila ladjo in seveda bi našel na ta način svojo smrt tudi letalec, je največji bluf, kar ga je do slej še izustil gostobesedni Mussolini. Za blufanje mu gre po pravici Noblova nagrada!

Z RADOSTJO IN VESELJEM SO CALUMETČANI SPREJELI VISOKEGA GOSTA

Calumet, Mich. Najprej vam povem dragi čitatelj, kako smo mi calumetški Slovenci z radostjo in nepopisnim veseljem sprejeli na zahvalni dan prevzvišenega nadškofa dr. Gregorija Rožmana. Kakor nalašč, je prav tisti dan pritisnila prav huda zima. Vendar nas ni prav nič oviralo, da bi vsak ne želel čimprej videti visokega gosta. Pri pontifikalni sv. maši je bilo nad vse lepo in cerkev do zadnjega kotička napolnjena. — Kako nam je prevzvišenemu zbranih in navdušenih besedah lepo govoril ter nas navduševal za svetniško čast našega slovenskega misijonarja Friderika Barago. — Zvečer so bile pete litanije Matere božje, katere smo tako peli, da bi nas skoro gotovo slišali vi tam v Chicagi, če bi bili vaša ušesa malo proti Calumetu obrnili. — Father Odilo. Je pridite še večkrat na Calumet, da bomo zopet tako lepo zapeli, kakor smo na zahvalni dan. — Veste kaj je še Father Odilo rekel? Da, če bi ne bilo v Detroitu calumetskih Slovencev, bi v Detroitu nikoli ne imeli slovenske cerkve. Po končanih večernicah se vsi skupaj podamo v cerkveno dvorano, kjer smo slišali več govornikov, — eden je bil precej dolg s svojim govorom, — ki nas pa niso posebno zanimali, to pa radi tega, ker smo vsi z nestrpnostjo pričakovali, da bi čimprej slišali govoriti prevzvišenega nadškofa, ki je tako prijazen in ljubeznivo govoril, da bi ga najraje kar naprej in naprej poslušali. Lepo je bilo, to lahko rečemo, vendar brez neprilike tudi ni bilo. V programu smo namreč imeli, da bi bila mala deklica prevzvišenemu, v imenu cele fare izročila pozdrave in mu ob enem po

la, da se jo je že začela prijemati pljučnica. Sedaj je že veliko bolj in ji želimo, da ji Bog vrne ljubo zdravje čim prej.

Še eno veselje moram popisati in sicer to, da je nam reč Hecla Copper Co. zvišala svojim delavcem plače in sicer za 40c na dan in bodo sedaj delali 6 dni na teden. Novih delavcev pa ne vzamejo nič na delo, pa upamo, da se tudi na Calumetu četudi po polzevo, na dobro obrne. Vsem čitateljem vesele božične praznike, tudi v Detroitu in drugod.

Vaša dopisnica SMRTNA KOSA

Greaney, Minn. Žalostno vest imam za sporočiti in sicer, da je so umrl naš ljubljeni oče Peter Skraba in sicer v sredo 20. novembra, v visoki starosti 73 let, po večmesečni bolezni. Tukaj na Greaney, so živeli na tarmi 26 let v Ameriki pa so bili 46 let. Bili so član dr. sv. Brigite KSKJ., član dr. sv. Petra in Pavla HBZ v Tower, Minn. in član dr. št. 456 HBZ na Eveleth, Minn. — Pogreb je bil 23. novembra iz cerkve sv. Brigite s črno peto sv. maše, katero so darovali č. g. Rev. F. Sedel v spremstvu č. g. Rev. A. Pirnata iz Eveletha in č. g. Rev. Gorshe iz Tower, Minn. Pogreba se je udeležilo veliko število prijateljev, znancev in sorodnikov. — Tukaj zapuščajo tri sinove in dve hčeri. — Naročnik Amerikanskega Slovenceva so bili odkar je začel ta časopis izhajati. — Naj jim bo lahka tuja gruda in naj v miru počivajo.

Mary Smolich KAKO JE MR. GRDINA SREČNO PRIFURAL DOMOV

Cleveland, O. G. urednik. Pošiljam Vam ta dopis, v katerem želim naznaniti mojim prijateljem v Chicagi in drugod, ki so brali o moji in Father Josephovi nezgodi, da ne bodo preveč v skrbeh za moje stare kosti. Ob enem pa da povem, kako je bilo doma, ko me je moja boljša polovica skoro z metlo sprejela.

Mary Smolich KAJ NOVEGA MED ROJAKI V CONNEAUT

Conneaut, O. Ker ravno pošiljam naročnico za list Amerikanski Slovenec, katerega prav radi prebiramo, naj mi bo dovoljeno da sporočim čitateljem tega lista, tudi par vrstic iz naše male nasebine. — Tukaj v Conneaut smo imeli sv. misijono od 27. oktobra, pa do 10. nov. in sicer v angleškem jeziku. Prvi teden je bil sv. misijon za žene, drugi teden za moške. Lepo je bilo, da smo med sv. misijonom imeli tudi Slovence, priložnost opraviti goved v svojem jeziku, za kar se moramo najlepše zahvaliti našemu č. g. župniku Rev. P. A. Gribbon, ki se toliko zanima za nas, da si nas je le mala peščica Slovencev tukaj v tej župniji, pa vseeno, za vsako posebno pobožnost, povabil slovenskega duhovnika č. g. Rev. Viranta iz Madison, Ohio da pride sem v Conneaut. Pri srčna zahvala Vam č. g. Rev. Virant za trud in vse kar ste že dobrega storili za nas Slovence v Conneaut. Bog Vam povrni in Vam daj srečo in zdravje, da bi nas tako še večkrat obiskali. Nagle smrti je preminul Mr. C. J. Masar, v starosti 48 let.

Rojen je bil na Čehoslovaškem in prišel pred 16 leti iz Clevelanda v Conneaut. Zaposlen je bil pri Nickel Plate R. R. Co. V petek 15. novembra je še delal do 4 ure, popoldne, pol ure pozneje je bil že mrtev — zadela ga je srčna kap. Zapuščala žalujočo soprogo, eno sestro in enega brata v Clevelandu. Pokojni je bil predsednik društva Conneaut št. 49 SDZ in mu je društvo priredilo lep pogreb, ki se je vršil s peto črno sv. mašo ki jo je daroval g. župnik Rev. P. A. Gribbon; ob odprtem grobu pa je v imenu društva govoril pokojnemu v slovo Mr. J. Prijatelj. — Bodi mu ohranjen blag spomin, preostali žalujočim pa izrekamo globoko sožalje.

Vreme imamo milo. Prvi sneg smo dobili že 22. novembra, pa se je drugi dan že poslovil od nas in jesenske cvetlice krizaneme še krasijo naše vrtove. — Danes ko to pišem praznujemo zahvalni dan. Saj se imamo veliko zahvaliti Bogu za vse prejete dobrote, posebno pa zato, da nam je dal dočakati ta dan. — Pozdrav čitateljem tega lista.

Angela Berus, zastopnica KAKO JE MR. GRDINA SREČNO PRIFURAL DOMOV

Cleveland, O. G. urednik. Pošiljam Vam ta dopis, v katerem želim naznaniti mojim prijateljem v Chicagi in drugod, ki so brali o moji in Father Josephovi nezgodi, da ne bodo preveč v skrbeh za moje stare kosti. Ob enem pa da povem, kako je bilo doma, ko me je moja boljša polovica skoro z metlo sprejela.

Novico o nezgodi sem hotel za vsako ceno utajiti. Mislil sem si: Ta le moj vrat se bo v nekaj dneh sam poravnal, pa ne bo nikdo vedel, da se je kaj takega prigodilo. Toda, saj veste, kako so uredniki sitni. Mr. Jerich je bil vedno nad menoj. — "samo na kratko bom sporočil" — je zatrjeval. Nekaj dni sem ga zdrževal in mu kar prepovedal kaj omeniti. Ker pa niso mogli mojega avtomobila tako hitro popraviti, sem pustil razglasiti dogodljaj, kakor ste brali in slišali. Mislil sem se tudi pejljati s popravljenim avtomobilom sam v Cleveland, toda Father Joseph, so se mi ponudili rade volje za spremljevalca, za voznika. Tako sva se odpeljala v soboto zjutraj takoj po sedmi uri na pot. Snežilo je, ko sva se odpeljala po Cermak Rd. do ceste št. 20 ki vodi naravnost skozi So. Chicago, Gary, Elkhart v Cleveland. Dolgo časa nama sneg ni delal ovire, a končno se ga je nabralo že toliko, da je počelo drseti in sva morala precejšnji del pota previdno in počasi voziti, dokler nisva pri vozila v Ohio in sva bila že malo bolj v zavetju.

Šele ob 7:30 zvečer sva dospela v Cleveland. — (V Clevelandu smo se srečali z mnogimi prijatelji, ki so nam iskreno hvalili, da smo se tako srečno vrnila domov. — Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu; čitajte ga!

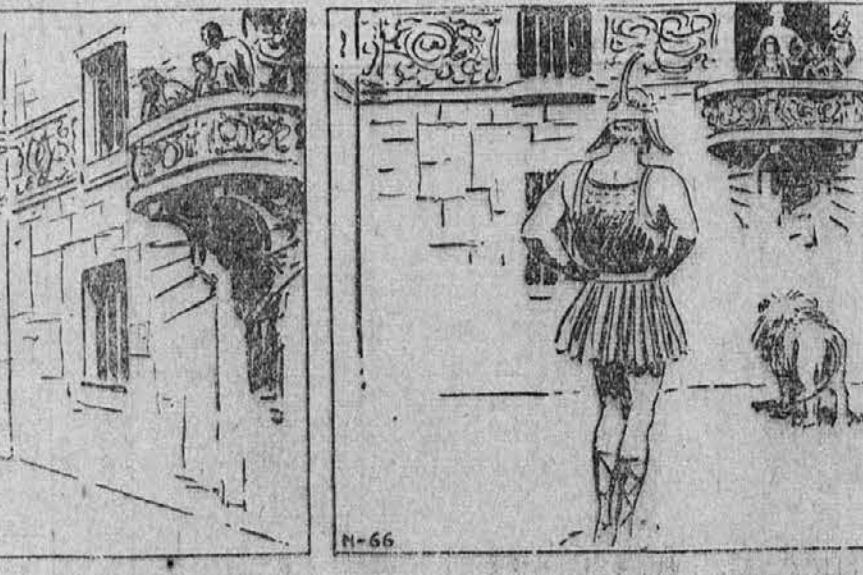
Anton Grdina

ZLATO MESTO IN TARZAN

"Je li resnica?" vpraša Tarzan. "Resnica je," pritrudi nato kraljica, "in postava je taka, da se mora jetnik izpustiti, če se najde kak mož, ki se hoče za jetnika žrtvovati in se zanj bojevati ter ubija leve. Nisem pa do sedaj še kaj takega doživela, da bi se kdo žrtvoval za katerega drugega."

(66) (Metropolitan Newspaper Service)

Tedaj je lev prišel precej bližje pod balkon in ko je zaslišal zgoraj govorjenje, se je radovedno ozrl gor. "Zgleda, da bo ta lev precej močan," je pripomnil Gemnon, ki je bil tudi na balkonu. "Je že," je pripomnila kraljica. "Mislila sem da bo za vojno, pa ga bom uporabljala rajše za lov."

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Čedalje bolj začuden je postal Tarzanov obraz, toliko da ni glasno zakričal. Lev se je počasi obrnil proti strani od katere je prihajal tujec, a ga ni še opazil. Tarzan je pa pograbil za Erotov pas, potegnil izza njega bodalo, stopil na rob balkona in v velikem loku skočil na nič slutčega leva.

AKO je poleg vašega imena in naslova označba '12-35' je to znamenje, da je vam ta mesec potekla naročnina za "Am. Slovence". Obnovite naročnino točno bodisi pri naših lokalnih zastopnikih, ali pa pošljite isto direktno na upravo. Tisti, ki lahko in morejo poravnati naročnino točno, naj ne čakajo na opomin iz uprave, ker s pošiljanjem opominov ima uprava stroške in delo. Opomin za obnovo naročnine je poleg vašega imena in naslova.

STIČNA NA DOLENJSKEM

(K 800 letnem jubileju prihoda belih menihov na Slovensko)

V prijetno slikoviti dolinici ob vznožju nizkih zelenih holmov leži prijazen, bel samostan. Potnika, ki se z vlakom vozi po Dolenjski, nekaj kar pritegne k oknu. "Glej, glej, tam le v dalji pod onimi hribi — pravcato mesto!" — "To je Stična!" ti odgovori domačin. In oči tujčeve v domačinovih vprašujoče iščejo kaj določnejšega. "Pa kaj je tam?" "Tukaj so beli menih cistercijani. Njihov samostan stoji že 800 let." In potnik se spomni ter zave, da je o vprav tem stiškem samostanu v Jurčičevem "Juriju Kozjaku" in Zorčevih "Belih menihih" bral že marsikaj zanimivega. —

Ta staroslavna, po mohorskih knjigah vsemu slovenskemu narodu dobro znana Stična je torej dopolnila že svoj osmi vek. Smo vse preveč vajeni naših vsakdanjih človeških jubilejev, da niti presoditi ne moremo, kaj pomeni osem stoletij, kaj pomeni: preživeti 24 rodov. Naše duhovno oko mora pohiteti pač daleč nazaj, še v tiste dni, ko je na Gosposvetskem polju na vojvodski prestol sedel naš domač, slovenski kmet in je na gradovih v plemečih in vitezhih še mnogokje lekla slovenska kri — ko je v krščanstvu cvetela še pomlad in so evropski narodi v prvi križarski vojski iz rok brezbožnih arabskih Saracenov družno otevali Jeruzalem in sveto deželo Gosposvodo. V tistih, komaj pomnjenih časih je s Štajerskega iz Rune (danes Rhein) pri Gradcu l. 1132 prispela čez hribe dol na Dolenjsko tja notri do Visnje gore in še naprej do razvalin nekdanjega rimskega Vinruma na posest višnjegorskih plemečev skromna četica belih menihov z velikim, lesenim ustanovitvenim križem na čelu, po navadi pevajoče svete psalme in kmetne. Z glavne ceste so krenili ob bistrem potoku v še docela zaraslo dolino in prav ob vznožju granečevja zasadili svoj ustanovitveni križ ter po vzoru slavne Cistercija, maternega samostana vsega reda, odmerili lego in mere novemu samostanskemu domu in cerkvi. Tri leta je nezmatna peščica menihov v mukah in molitvah zidala svoj samostan. In kmalu, že leta 1135 ali bolj gotovo l. 1136 je bilo posrečeno nove naselbine — Materi božji Zalostni.

Beli menih! Kdo so in kako pridejo v naše dežele?

Kaka čuvstva so navdajala neki slovenskega človeka, ko je prvič videl te, v bele halje odele postavbe, ko je morda prvič slišal ime: monahi — menih? Pa je meništvu že dolgo prej obhajalo! Saj je skoraj vsa Evropa, zlasti srednja in severna, krščansko vero ponajveč prejel od menihov. Sv. Benedikt Nursijski je z ustanovitvijo sa-

menih sami. Koliko se je tukaj storilo za versko vzgojo in zveličanje duš, to hranijo nebeške knjige. Vendar pa moramo v verskem značaju našega naroda opozoriti na ono, nad vse lepo potezo. Kdo ve, ni li prešla v naše ljudstvo vprav iz src belih menihov. Saj je čisto naravno, da je ta menih, ki je zgodaj v noči z Marijino pesmijo, z "Ave Maria", vstajal, in s "Salve Regina", z Marijinim spevom na ustnih legal zvečer k trdemu počitku, slavo Marijino in ljubezen do Matere božje širil vsepovsod, jo vžigal in urinjal. Jo budil v dušnih globinah odraslim ter tako po Mariji vodil ljudstvo h Kristusu. —

Kronisti poročajo, da je Stična bila tudi ognjišče domače proročstva in šola umetnosti. Našo literarno zgodovino vsekakor bogatijo in krasijo zanimivi "Stiški rokopisi", skoroda prvi pojavi domače pisane besede. Stična ni le sama gojila domačega slovenskega jezika — saj se je nje mladi naraščaj pripravljali povečini za delo na slovenskih župnijah, marveč Stična je bila tudi učiteljica slovenščine. Imamo dokumente, da je tako plemstvo pošiljalo sem svoje ljudi učiti se slovenskega jezika kakor tudi štajerski samostani. Tako n. pr. Runa pri Gradcu l. 1574 brala Jeremija Puechleiterja. Iz deželi je šel en sam presunljiv vzdihih in tožba. Kako nedostajna je bila človeška pomoč. Kdo naj se ljudstva usmili? V Stično so se z vsem zaupanjem obračale jokajoče duše, v Stično so romale nesrečne množice k stiški žalostni Materi božji. In ob tej božji Materi z mrtvim Jezusom v naročju je trdo skušanemu narodu sočutna beseda menihova vplivala močno vero v velikonočne zarje, vlivala tolažbo in pogum. — Prav bo, če slovenski narod v tem jubilejnim letu pomora kdaj k stiški žalostni Materi božji, saj ga ž njo vežejo tesne vezi!

Če so turški vpadi slovenskim deželam bili grozna šiba, ni njim

John L. Lewis, načelnik premožarske unije, ki je pred nekaj dnevi resigniral z mesta podpredsednika Ameriške delavske federacije in je objavil, da se bo boril za preureditev sistema v organizaciji.

vini ropal in moral Turek in je v potokih teklo slovenske krvi in solz! Kaj je bila takrat slovenskemu narodu Stična, to nam je že genljivo naslikalo večje pero naših pisateljev. Stična je neumorno građila od vpada do vpada svoje močno turško obzidje in stolpe, kar je še danes ohranjeno, ter nudila varno zavetišče ožji in širši okolici. Pa še več! Stična je v obrambo domačega ljudstva zidala trdnjavski stolp že doli pri Novem mestu.

Strašni so bili turški časi. Po deželi je šel en sam presunljiv vzdihih in tožba. Kako nedostajna je bila človeška pomoč. Kdo naj se ljudstva usmili? V Stično so se z vsem zaupanjem obračale jokajoče duše, v Stično so romale nesrečne množice k stiški žalostni Materi božji.

Kako je Stična gojila tudi umetnost in znanost, o tem so že danes mnogi živi sledovi tako v samostanu kot v mnogih muzejih in knjižnicah. Mimogrede omenim, da je Stična tista, ki je dala očeta slovenske glasbe: Jakoba Gallusa, ki je svojo prvo podlago dobil v stiški samostanski glasbeni šoli.

Kdo ne pomisli s trpkobo lestjo na one strašne čase naše zgodovine, ko je po naši domo-

sledeče pomanjkanje in glad bil nič manj strašen bič. Pa tudi takrat je Stična široko odpirala svoje hrame. Še danes priča močna trinadstropna samostanska žitnica, čemu je služila. Nad vvhodom je namreč napis: Od prvih svojih sadov daj revežem in napolnilne se bodo tvoje žitnice.

To je Stična, vsevdilj skrbna mati slovenskemu ljudstvu. Vedno uči in vzgaja, brani in tolaži, deli kruha in božjo besedo. In to Stično, ki je narodu dajala življenje, je prosvitljeni Jožef II. zatrl. Stična naj bi torej umrla! Toda Stična v narodu ni umrla, marveč je živela še naprej. — Ljudstvo je ne more pozabiti: o njej poje pesem, o njej baje ded vnuuku, o njej razmišlja dijak ter iz njene zgodovine črpa snovi za svoje povesti (Jurčič), na njenih razvalinah toži duhovnik — A. M. Slomšek. (Kdo bi bil takrat slutil, da bo vprav čez 100 let imenu istega Antona Martina Slomška oživljena Stična posvetila svoj vzgojni zavod, pa ne samo njegovemu imenu, marveč tudi njegovi najplemenitejši ideji!)

In Stična je vstala. Prizadevanje škofa Missije je bilo blagoslovljeno. Že prve dni njegovega naslednika škofa Jegliča je opat Avgušt Stoeckl iz samostana Mehretau ob Bodenskem jezeru poslal v Stično novo naselbino belih cistercijanskih menihov. Škof Jeglič je tedaj ves radosten pohitel v Stično ter razprostrl nad njo roke v blagoslov za novo, svetlo bodočnost.

In sedaj se je isti škof Jeglič, ki ga imenujejo tudi apostola slovenskega naroda, podal v tih mir belih menihov, da med njimi preživi večer svojega delovnega življenja.

Zveza dobrega domisleka s hudobnim jezikom ustvarja najboljše dovtippe.

Najlepše skrivnosti razkriva zastrto žensko oko.

POTOVANJE V AMERIKO PRED 34 LETI IN MOJE ŽIVLJENJE TUKAJ

(Piše Mrs. J. Meglen)

Otrok bo rojen, pa ni očeta. Bog, ki nobenega ne zapusti, kdor se k njemu z zaupanjem zateče, me je podpiral, drugače bi tega udarca ne bila prebolela. Mož ni bil v nobenem društvu. Mislim je, da bo pristopil v društvo sv. Jožefa 7. septembra, pa ga je prehitela smrt že 6. septembra in 8. septembra, ravno na Mali Šmaren, smo ga pokopali. Vsak naj sam sodi, če ni bil to hud udarec. Dobri ljudje so mi priskočili na pomoč, da so zbrali skupaj za pogreb, da je bil dostojno pokopan. Še danes sem jim hvaležna, ki so mi storili to dobroto in ti so bili zlasti Mr. in Mrs. Frank Hegler in že pokojna Mr. in Mrs. Valentin Germ. Naj jim Bog povrne to dobroto z nebeškim veseljem. Danes ko to pišem mi solza zaliva oči, ko se zmislim, koliko mora človek hudega prestati. Dolžna sem bila \$300.00 ko je mož umrl. Kje vzeti denar? Menda sem se smilila kompaniji, pa mi je dala \$300.00, približno bi to zneslo \$1.00 na leto za delavne dni po možu, ki se je tam ponesrečil. Ko sem dobila denar, sem šla takoj okoli dolžnikov in poplačala dolg. Vsak dolžnik mi nekoliko popustil, da mi je končno ostalo še \$80.00, katere sem imela za kakšne male potrebe. Nekateri so mi rekli, ko sem vrnila denar, da sem neumna, ko vračam, jaz sem pa rekla, da sem plačati dolg, ker ga on, ki je mrtev ne more, ga hočem jaz, ko sem še živa, da bo on tam na božji njeni mirno spal. — Takrat ni bilo reliefa kot je sedaj, da bi dobivala podporo, zato je bilo še težje.

V tej nesreči me je vzela k sebi sestra, kjer sem ji skoro dve leti pomagala, ker je imela salun in pa bordarje. V tem času mi je hčerka nekoliko dorastila in sem se v drugi poročila. Lepo in zadovoljno sva živela z možem 17 let, pa mi ga je zopet smrt iztrgala, ko smo ga z otroci, ki so bili še majhni in so še v šolo hodili, najbolj potrebovali. Tako me je Bog zopet obiskal. Težek je bil ta udarec za me, pa je že bila božja volja. Moramo pač nositi svoj križ, ker brez križa menda nihče ni na svetu. Z božjo pomočjo se vse prenese, dasi je včasih prav hudo. Ne vem kaj bi bilo, če bi ne imela svoje sestre, pa sem pred tremi leti tudi njo izgubila in tudi njenega moža. Vsem sem zatisnila oči in jim stala na strani ob zadnji uri. Ostala sem sama na tem svetu z otroci in čakam, da Bog tudi mene pokliče, ker je že blizu večer življenja.

Kaj porečeš dragi bralec temu kar sem napisala? Potne ertice so to in drugo. Jaz sama rada berem od drugih kar napišejo; ko je enkrat pisal eden iz Clevelanda, Mr. Stuekl in tudi neka žena je pred kratkim pisala. Hvala tem, ki boste brali, zagotavljam vas, da je bilo vse kar sem napisala resnično, nič zlaganega. Pozdravljeni čitatelji tukaj in v stari domovini.

"MOJ DRAGI MALI SINGEK SEDAJ JE KOT MALI SPACEK"

Bil je zelo suh in ni imel nobenega apetita; nič več nism vedela kaj mi je storiti.

Matero pravijo, Trinerjevo grenko vino je ravno pravo zdravilo za suhe podhranjene otroke. Njega vsebina so najboljše snovi, ki jih je zdravstvena veda iznajdi mogla za odpravo zaprtice, slabega apetita, glavobola, izgube spanca, plinov, slabega diha, tečiste kože in sitnosti v zvezi z prebavnimi neradnostmi. Prijazno za piti in dobro zanesljivo družinsko zdravilo. V vsah lekarnah.

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Joseph Triner Company, Chicago

--- Pojdite in preživite

BOŽIČ V JUGOSLAVIJI

Parniki iz New Yorka:

Hansa .. 12. decembra

Europa .. 15. decembra

Ekspresni vlak ob parniku EUROPA v Bremerhaven vam jamči udobno potovanje v Ljubljano.

Istotako točne železniške zveze iz Hamburga.

Veliki kovčegi čekirani na krovu parnikov do Ljubljane — po \$6.50 od kovčega.

ČE SE NE MORETE PODATI NA TO VOŽNJO, NAJ VAS SORODNIKI OBIŠČEJO.

Za pooblastila vprašajte kate-regakoli pooblaščenega agenta.

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

130 W. RANDOLPH STREET, CHICAGO, ILL.

ZA BOŽIČ

se bomo zopet spominjali svojih dragih domačih v stari domovini. Stara navada je, da se jim pošlje kako darilo za božične praznike. Vsem takim sporočamo, da bomo tudi letos točno in zanesljivo odpravljali naprej vse božične denarne pošiljke. Naše pošiljke pridejo v roke prejemnikov brez vsakega odbitka točno in zanesljivo. Včeraj so bile naše cene.

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75.....100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....\$ 5.75
Za \$ 5.10.....200 Din	Za \$10.00 pošljite.....\$10.85
Za \$ 7.20.....300 Din	Za \$15.00 pošljite.....\$16.00
Za \$ 9.60.....400 Din	Za \$25.00 pošljite.....\$26.10
Za \$11.70.....500 Din	Za \$40.00 pošljite.....\$41.25
Za \$23.40.....1000 Din	Za \$50.00 pošljite.....\$51.50

Lire:	Za \$44.00.....500 lir
Za \$9.20.....100 lir	Za \$87.25.....1000 lir

Vsa pisma in pošiljkatve naslovite na:

JOHN JERICHI
(V pisarni Amerikanskega Slovencea)
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

"Krščen denar"

POVEST.
Spisal
DR. IVO ŠORLI.

Ko sta pa zdaj že dva dni zopet tako-le brez dela pri ognjišču sedela, se je odločil, da bo poskusil, pa naj bo, kar hoče.

"Mati!" se začel počasi. "Zdi se mi, da bom moral zopet po cesti naprej..."

Pogledala ga je začudivši se in prestrašena in ni vedela, kaj bi rekla.

"Pa saj vidite, da ni dela za dva," je sam odgovoril na vprašanje v njenih široko odprtih očeh.

"Če ga ni danes, ga bo pa v nedeljo spet. Kaj se moraš res zmerom vrteti kakor vrtavka? Zakaj pa tudi meni vsako delo pobereš, da mi še pometati ni več treba?"

Videti je bila bolj in bolj huda.

Martin se je zasmejal in je rekel:

"Glejte jo — saj ravno zato pometam, ker nimam drugega dela. Pravijo, da so se v neki kanceliji v Ljubljani, kjer niso imeli nobenega dela, škrici enkrat celo stepli za neki spis, ki so ga jim od nekje poslali — vsak bi ga bil hotel dobiti v roke, da ne bi pozabil pisati. Tako se bova tudi midva za metlo še stepla."

"E, kdo se bo s tabo tepel, motovilo!" se je jezila starka, čeprav ji je šlo malo na smeh. Potem pa jo je naenkrat spet res jeza prijela in strupeno mu je rekla:

"Pa zdaj bi hotel iti, ko sem se ga že privadila? Prej si se moral spraviti, takoj drugi dan — mar mi je bilo! Saj sem bila vse življenje vajena samote. Ta je res lepa: se pritepe kakor pes in — — —. Pa je tudi prav tako: psa bi človek prvi dan zapodil; če ga pa prvi dan ne zapodiš, se privadi hiši in — — —"

Tu se je Martin glasno zasmejal:

"Je že dovolj, že mati! Ze vem, kaj hoče reči. In čeprav ta primera s psom ni preveč prijazna, ste jo vendar zadeli. Če jo tak pes zopet naprej odkuri, pa je človeku še hudo za njim, kaj ne? Bom vam pa rajši kar povedal, kam je ta pes taco molil, ko je rekel, da pojde: pogledjte, mati, po štacuni se mi toži..."

"Po štacuni...? je zastokala starka.

"Po štacuni, da, mati," je potrdil Martin. "Saj sem spustil že tega in onega nad vas, ali je še vsak odletel No, zdaj sem si rekel: jo bom pa kar sam prijel..."

"A, torej ti si jih pošiljal k meni...? Saj se mi je zdelo!" je mrmrala starka in je gledala v tla. "Ampak sem mislila, da si vendar preveč pameten, da bi govoril take neumnosti, ko veš, da ni mogoče... Kam pa bi jo ti hotel spraviti, tisto tvojo štacuno, ko sam vidiš, da že tako nima mo kam stlačiti ljudi...?"

Martinu so se zablistale oči, ker je že upal, da je najmanj na pol poti, ako starka že vprašuje, kot misli prostora dobiti.

"O, za to pa ni lažje reči!" je vzkliknil. "Ali ni naprej tja po vrtu dovolj prostora?"

"Kaj, zidati bi hotel...?" se je ustrašila.

"Eh, kaj zidati! Kako zidanje je to? Par pedi temelja skopljem sam; potem spravim nekoliko vozov opeke in korcev iz opekarne v Škrlju sem; potem vzamem za pol tedna starega Košutnika, in še Matijček bo malo pomagal, da denemo tisto opeko drugo na drugo — v štirinajstih dneh je vse končano. Stalo ne bo mnogo čez stotak ali pa še ne. Klopi in police stešem sam, lesa je tam na Novini dovolj. Sicer lahko napravim vse iz svojega de-

narja, če je vam tako bolj prav..."

"Kje je potem pa blago? In kaj misliš prodajati? je vprašala starka po kratkem molku in gledala ves čas v ogenj.

"Vsega po malo, kakor ima Močnik. Skrajna manj, potem zmerom več. Malo kave, sladkorja, soli, riža, sploh jestvine; zraven tudi nekoliko blaga za ženske in moške obleke, robce, dežnike in tako... Na to se še posebno razumem. Tudi to bi kupil vse za svoje, ako ne marate vi. Ampak če bi mi hoteli dati kakih tristo goldinarjev, bi lahko začel že bolj na veliko... Vrnem jih vam iz prvega skupička tristo-petdeset v enem mesecu ali pa bova imela dobiček skupaj, kakor vam drago. Če hočete dati seveda vse vi, kakih tisoč goldinarjev, poberete tudi ves dobiček vi sami..."

Ne, tistega starke ni hotela, da bi dala vse sama. Da tudi nima in tako naprej. Ali nekaj da bo že pomagala, če bo videla, da je stvar pametna... Sploh pa naj napravi, kakor hoče, ko vidi, da je doslej še zmerom njegova obveljala.

* * *

Martin je bil vse, kar je bilo treba, že preje natihome pripravil, ker ni nikdar dvomil, da bo pri starki le pretolkel prej ali slej. In zdaj je lahko brez odloga začel. Pa če ne v štirinajstih dneh, v enem mesecu je stalo tam, kjer je bil prej vrt na cesto, prav čedno prizidje. Martin je mislil na to, da bo spravil ob nedeljah noter lahko tudi precej pivcev in je napravil ves prostor obširen in svetel.

Bil je bil že lansko leto dvakrat v mestu, da bi povprašal velike trgovce, kako in koliko bi mu dali na up, če bi začel tako in tako trgovino. Prvikrat so mu rekli vsi, da morajo šele malo poizvedeti, kak človek je; in da naj se vrne čez nekaj časa. Poznal je trgovske običaje in se ni ustavljal; samo to je prosil, naj pustijo Močnika na miru, ko bi o njem le slabo pisal. No, ko je prišel zopet, mu je veletržec za jestvine odkrito povedal, da je pisal nalašč tudi Močniku in da iz tega popisa še najbolj vidi, kako je Martin človek na svojem mestu, ko se ga oni tako boji. Bil je tudi pripravljen mu dati do takega in takega zneska kar na pošteno besedo in podpis. Trговец za drugo blago je bil bolj trd in je zahteval celo, da mora tudi Šilarica podpisati. Tega pa Martin ni maral in je možu tudi razložil, kaka ženska je starka in zakaj da je ne mara prositi. No, ko mu je Martin pokazal precejšno vsoto v gotovini, mu je občal tudi ta trговец, da mu bo dal še toliko in toliko na up.

Vse te priprave je zdaj Martin porabil in starka, ki še vedela ni, koliko se danes lahko dobi na samo upanje, se je kar čudila, koliko blaga so Martinu pripeljali. Sama je bila res dala tristo goldinarjev zraven, a zdelo se ji je, da mora biti Martin vendar skoro bogat človek, če se je lahko tako založil.

In videla je takoj v nekaj dneh, da ne bo izgube ne za njo ne za Martina. Kupcev je bilo vedno več. Še iz drugih vasi so počasi prihajali. In Martin je starki lepo in razločno preračunal, koliko bo dobička.

(Dalje)

PISANO POLJE

J. M. Trunk

V potu
(Konec.)

"Proletarec" ne bo mogoči zanikati, da nas Slovence ta sosesčina ne zadene bolj, kakor morda Abesinija. Primorska je pod Italijo. Ako Italija uspe v Afriki, bo šla gledat na uro tudi v — Ljubljano in še dalje. Ali niso tudi slovenski sociji del slovenskega naroda? Ali bodo kar klonili, da bi ja ne bilo kakega ravsa in kavsca, kakega — spopada? Mislim, da vsaj nekaj Slovencev se bo branilo. Kdo, kateri Slovenci? Recimo da bi struja, kakršno zastopajo socialisti zmagala med slovensko mladino, toraj da bi ta postala vsa socialistična, kakor se sociji trudijo. Bile bi potem, ko pride Mussolini na uro gledat, dve skupini: laška fašistična "moralno dvignjena" mladina, in slovenska socialistična prežeta mladina. Ne gre za število. Za kakovost mladine gre. Moralno dvignjena laška mladina bi ne podlegla, saj bi se ji materialistično navdahnjena slovenska mladina sploh ne ustavljal, ker bi bila že — gnila po materializmu in uničena, niti zmožna za kak odpor.

Ni treba razgaljati cerkve

ali papeža ali kardinala, ako kdo zapade — materializmu, kakršnega oznanjujejo socialisti, je že — razgaljen do kosti, in zrel za — moralno civilizacijo, žal, da je ta — rimljanska, ker tam v Italiji — delajo, pri nas Slovincih pa poznamo le — Gott zu leaster und den Dreck zu preisen.

Italijana je težko ločiti od Italije, naj bo potem v fašistični ali kardinalovi obleki. Ako pridobi Italija, pridobijo vsi. Tega in vrlo pravnega duha so vsi Italijani zdaj. Mi Slovenci smo narodič, razkosan že politično, da nič kaj, pa se kosamo med seboj, ker struja pozna le fajt s strujo. kake res skupne in res narodne koristi ne pozna. Italijani so narod in narod tudi v mišljenju, mi smo narodič in pravi narodičič tudi v — mišljenju. Takile napadi na papeža in cerkev so prijetna hrana verskim odpadnikom, slovenski narodič pa izpreminjajo pač v slovenski narodičič. Kako naj se ustavlja tak narodič, ako pride Mussolini na čelu dobro organiziranega in

moralno dvignjenega naroda v Ljubljano na uro gledat?

TRIJE UBITI OB POBEGU
KAZNJENCEV

Boston, Mass. — Tri osebe so bile ubite pretekli terek ob drznem poizkusnem pobegu peterih jetnikov iz tukajšnje državne kaznilnice. Ubit je neki voznik truka in dva kaznjenca. Poizkus pobega je bil izveden na obupen in prav nič bistroumen način, in sicer tako, da je omenjenih pet kaznjencev navalilo na civilnega voznika truka, ko je ta pripeljal na kaznilniško dvorišče. Voznika so do mrtvega ob-

tolkli po glavi, na kar so odpravili s trukom in prodrli z njim skozi tri ograje. Ko so dospeli ven na cesto, so zapustili ta truk in se polastili drugega. Predno pa so mogli zaštartati, so napravili naskok na nje alarmirani stražniki in enega na mestu ustrelili, dočim so ostali štirje zbežali. Kmalu pa so bili obkoljeni, pri čemer je bil še eden ubit, drugi trije pa ujeti.

"Amer. Slovenec je dediščina naših pionirjev in te dediščine ne damo iz rok prej, kot na smrtni postelji amerikeškega lovenstva.

ВСИ КАТОЛИШКИ СЛОВЕНЦИ И СЛОВЕНКЕ
V CHICAGI

va bljeni, da pristopite k prvemu in najstarejšemu društvu v naselbini,

Dr. sv. Štefana

ŠTEV. 1, K. S. K. J.

Smrtninska zavarovalnina — podpora v bolezni — preskrba dostojnega pogreba — šport za mladino.

Odbor za leto 1935:

ANTON BANICH, pr dседnik, JOHN PRAH, tajnik, JOHN BOGOLIN, blagajnik.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

Louis J. Zefran

1941 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Phone Canal 4611

Na razpolago noč in dan!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Anton Grdina in Sinovi

POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA
S POHIŠTVOM

Naše podjetje obstoji že nad 30 let v zadovoljstvo našega naroda. Poznano da prodajamo najboljše pohištvo za zelo zmerne cene in po željah tudi na lahka odplačila našim ljudem. Pogrebni zavod je moderno opremljen z opravami, nad 5000 pogrebom smo opremili v zadovoljstvo našim ljudem.

6019 St. Clair Ave., 1053 East 62nd Str.
CLEVELAND, OHIO

Telefón: Henderson 2088

Krasne Božične JASLICE

si lahko naročite iz naše knjigarne in sicer:

PAPIRNATE JASLICE

Male oblike, lepo narejene, komad.....20c

Male oblike, lepo umetno narejene, komad.....35c

Srednje oblike, lepo umetno narejene, komad.....50c

Večje oblike, zelo lepo narejene, komad.....\$1.00

SESTAV ZA JASLICE

Pastirčki narejeni kot kipi, brez štalice, ki se sestavi na mizi ali kosu in predstavlja krasno sliko svetonočnega prizora.

Ti sestavi stanejo:

Male oblike.....\$1.25

Malo večje oblike.....\$2.00

Naročniki jaslic naj navedo pri naročilu kakšne jaslice želijo in za kakšno ceno, da jim bo mogoče po želji postreči. Po C.O.D. teh naročil ne pošiljamo, razven če želi tak naročnik stroške za C.O.D. nositi sam. Naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Rd., Chicago, Illinois

SLOVENSKE BOŽIČNE RAZGLEDNICE

si lahko naročite iz naše knjigarne.

NAVADNE RAZGLEDNICE (dopisne karte)

3 komade.....10c

Ducat.....40c

BOŽIČNE RAZGLEDNICE (Folders)
S KUVERTAMI

(Velikost 5½x4¼)

Tiskane s slovenskimi voščili v krasnih božičnih barvah.

Te stanejo:

Posamezni komad.....10c

6 razglednic.....60c

Ducat (12) razglednic.....\$1.00

RAZGLEDNICE S KUVERTAMI VEČJE

OBLIKE

(Velikost 8½x5¼)

Tiskane s slovenskimi voščili v krasnih božičnih barvah. Te stanejo:

Posamezni komad.....15c

6 razglednic.....75c

Ducat (12) razglednic.....\$1.25

Naročnikom, ki naročajo razglednice po pošti priporočamo, da se z naročili požurijo, dokler zaloga ne poide.

Naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

TISKOVINE

vse vrste za društva, trgovce in obrtnike izdeluje lično in točno

Slovenska tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois